

75 jaar Toneelacademie Maastricht: een nieuw begin voor de makers van morgen

Curriculumvernieuwing biedt flexibel, interdisciplinair basisjaar en nieuwe doorstroommaster

In haar jubileumjaar slaat de Toneelacademie Maastricht, onderdeel van Zuyd Hogeschool, een nieuwe weg in. Precies 75 jaar nadat de eerste studenten er werden opgeleid tot beroepsacteur, start de academie anno 2025 met een innoverende curriculumvernieuwing. De academie brengt alle theateropleidingen samen in één flexibel, interdisciplinair basisjaar en introduceert een nieuwe doorstroommaster. Daarmee speelt de academie in op een veranderend werkveld van de podiumkunsten.

Eén gezamenlijk basisjaar

In het nieuwe curriculum zijn alle afzonderlijke richtingen van de bachelor theater – performer, scenograaf, acteur en regisseur – samengebracht in één gezamenlijk basisjaar. Studenten worden niet langer aangenomen op een specifieke richting, maar beginnen met de vraag: *wat betekent het om kunstenaar te zijn in deze tijd?*

“We willen studenten eerst laten landen in het vak,” zegt Arjen Hosper, directeur Podiumkunsten. “Wie ben je, hoe verhoud je je tot de wereld, en hoe wil je met kennis en kunst omgaan? Pas daarna kies je je specialisatie.”

Een nieuwe structuur voor een veranderend vakgebied

Het werkveld van de podiumkunsten is de laatste jaren sterk veranderd. Rollen vervagen: theatermakers initiëren steeds vaker zelf projecten in wisselende samenstellingen, waarbij het kennen van elkaars praktijk essentieel is. Met de nieuwe opzet kunnen studenten onderzoekend verschillende profielen bestuderen, combineren en zo een flexibel, hybride artistiek profiel ontwikkelen, waarin ze zich zowel artistiek als maatschappelijk positioneren.

Na het brede basisjaar volgt een verdiepende specialisatie. Daarop bouwt de vernieuwde doorstroommaster voort, een uniek traject in Nederland waarin studenten de tijd en ruimte krijgen om hun artistiek onderzoek en ondernemerschap verder te ontwikkelen. De academie kiest bewust voor het nemen van tijd, tegen de maatschappelijke tendens in, om een rustige, reflectieve leeromgeving te creëren. “Om een sterke regisseur of acteur te worden, moet je eerst begrijpen hoe het hele vakgebied in elkaar zit,” aldus Hosper. “Dat brede fundament maakt je wendbaarder, nieuwsgieriger en uiteindelijk een betere kunstenaar.”

Leren door vallen en proberen

De vernieuwing gaat niet alleen over structuur, maar ook over houding. “We geloven in de kracht van proberen, mislukken, opnieuw kijken en in gesprek blijven,” zegt Hosper. “Nieuwsgierigheid, onderzoekend vermogen en samenwerken zijn kerncompetenties voor onze studenten. We bieden een veilige omgeving waarin durven falen juist ruimte geeft voor vernieuwing.”

Meerstemmig, in ontwikkeling en internationaal verbonden

Onder leiding van de nieuwe opleidingsmanagers Milone Reigman en Anne de Loos zet de Toneelacademie ook stevig in op inclusie en diversiteit, door het meerstemmig maken van het curriculum en docententeam.

De eerste lichting studenten startte in september 2025 met het nieuwe programma. Tegelijkertijd wordt het onderwijs systematisch geëvalueerd en verder ontwikkeld, samen met studenten, docenten en coördinatoren, zodat de dramaturgie en opbouw continu verbeteren. Dankzij investeringen uit de vitaliseringsmiddelen, steun van Zuyd Hogeschool en een internationale focus in de masterfase, wordt niet alleen het onderwijs vernieuwd, maar ook de regionale en internationale inbedding van de academie versterkt.

75 jaar vooruitkijken

De Toneelacademie werd ooit opgericht om studenten klaar te stomen voor een leven op het toneel. Die plekken bestaan nog steeds, maar de toekomst vraagt om makers die vernieuwend, ondernemend en vindingrijk zijn.

“We leiden niet meer alleen op voor het podium,” zegt Hosper. “We leiden op voor een wereld in beweging.”

Noot voor de redactie:

Meer informatie, interviewaanvragen en beeldmateriaal:

Zuyd Hogeschool: Marjon Wolters, woordvoerder, 06-11343852, marjon.wolters@zuyd.nl

www.zuyd.nl

Toneelacademie Maastricht: carol.rutten@zuyd.nl

www.toneelacademie.nl